

ВИБОРЧА ПРОГРАМА

доктора хімічних наук, професора М.В.Вовка – кандидата на посаду директора Інституту органічної хімії НАН України

Виборча програма базується на тому, що Інститут органічної хімії НАН України (далі – Інститут) є державною бюджетною неприбутковою науковою установою, яка заснована на державній власності і перебуває у віданні НАН України.

Для Інституту основною є фундаментальна наукова діяльність, яка здійснюється відповідно до Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та інших актів законодавства, Статуту Національної академії наук України, Основних принципів організації та діяльності наукової установи Національної академії наук України.

Інститут реалізує свої статутні положення, скеровані на виконання досліджень, по отриманню та використанню нових знань у галузі органічної, біоорганічної, елементоорганічної, супрамолекулярної, квантової хімії та новітніх органічних і органо-неорганічних матеріалів. Не менш важливими в роботі Інституту видаються позиції, які стосуються доведення наукових та науково-технічних розробок до стадії практичного використання, підготовки наукових кадрів, задоволення соціальних, економічних потреб та інноваційного розвитку держави.

Інститут є провідним науковим закладом України в галузі органічної хімії і за результатами проведеного у 2019р. оцінювання ефективності діяльності віднесений до категорії А, а за результатами державної атестації наукових установ НАН України у 2020р. отримав атестаційну оцінку 3.93/4.19 (друга позиція у Відділенні хімії) і увійшов у **першу** класифікаційну групу.

У своїй діяльності я буду виходити з того, що головним надбанням Інституту є його наукові та науково-допоміжні кадри, їхні знання, досвід експериментальної роботи, наполегливість в отриманні нових знань і використанні цих знань на благо науки і нашого суспільства. Саме тому ключовим завданням кандидата на посаду директора є створення максимально сприятливих умов для всіх співробітників Інституту у проведенні їхньої наукової (та науково-допоміжної) діяльності, виходячи з реалій забезпечення Інституту інтелектуальними та матеріальними ресурсами. З цією метою дирекція Інституту продовжуватиме максимально можливу підтримку молодих науковців, найбільш актуальних і важливих для нашої країни напрямів наукової діяльності та намагатиметься залучати нові джерела фінансової підтримки Інституту за рахунок участі у проектах Національного фонду досліджень, інших конкурсів, програм та наукових грантів, тісного співробітництва із вітчизняними та міжнародними компаніями, доходів від ліцензійної, винахідницької та аутсорсингової діяльності.

Основними науковими напрямами діяльності Інституту, затвердженими постановою Президії НАН України від 15.02.2012р №29 «Про наукову і науково-організаційну діяльність Інституту органічної хімії НАН України» залишатимуться:

- теоретичні та експериментальні дослідження будови, кольоровості та реакційної здатності органічних сполук;
- тонкий органічний синтез;
- асиметричний синтез та каталіз;
- хімія гетероатомних органічних сполук;
- супрамолекулярна хімія макроциклічних сполук;
- наукові основи синтезу сполук з практично корисними властивостями, у т.ч. фізіологічно активних речовин, ціанінових барвників, органічних каталізаторів та комплексоутворювачів.

В рамках основних наукових напрямів діяльності будуть вирішуватись наступні проблеми, важливі для сталого та суспільно-затребуваного розвитку Інституту:

- Проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень з актуальних напрямків науки і техніки з метою одержання нових наукових знань та їх використання для практичних цілей.
- Проведення науково-технічних (експериментальних) розробок, що базуються на знаннях, отриманих в результаті наукових досліджень або практичного досвіду, з метою доведення таких знань до стадії практичного використання.
- Надання науково-технічних та консультативних послуг.
- Проведення наукової та науково-технічної експертизи.
- Підготовка наукових кадрів третього освітньо-наукового та вищого наукового рівнів через аспірантуру, докторантуру та в рамках поточного науково-дослідницького процесу.
- Забезпечення високої якості наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, систематичне нагромадження та узагальнення наукових результатів, створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціальний захист співробітників.
- Збереження та розвиток наукової інфраструктури.
- Широке інформування громадськості про результати своєї діяльності.

В рамках реалізації основних положень Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014-2023рр. та національної стратегії в галузі науки, Інститут як провідний центр з органічної та елементоорганічної хімії в Україні, досяг значних успіхів і свою місію я вбачаю в подальшому сприянні дирекції науковим підрозділам по проведенню на світовому рівні фундаментальних досліджень з цілеспрямованого молекулярного дизайну та синтезу нових типів фізіологічно активних макроциклічних та гетероциклічних сполук, які демонструють високу активність як модулятори кальцієвих каналів, антитромботики, інгібітори ферментів, інгібітори рН-чутливих іонних каналів, модулятори лікарської резистентності, противірусні препарати, речовини для генної трансфекції. Вважаю доцільним приділити значну увагу розвитку таких наукових напрямків як стереоселективні методи синтезу енантімерно чистих органічних сполук, розроблення нових реагентів і новітніх технологічних процесів для селективної функціоналізації та конструювання практично корисних типів сполук, синтез ефективних структурних блоків для потреб медичної хімії, квантово-хімічні дослідження нових органічних реакцій та їх продуктів. Важливе місце в діяльності Інституту повинні займати інноваційні розробки, сфокусовані на створення лікарських препаратів, біоактивних речовин для медицини та ветеринарії; ціанінових барвників для фотовольтаїки, голографії, лазерної техніки;

каталізаторів органічних реакцій для хімічної промисловості; високоселективних комплексоутворювачів молекул та іонів для сенсорних пристроїв, екстрагентів та сорбентів радіонуклідів.

Попри вагомий досягнення Інституту і його місця як провідного наукового центру країни в галузі органічної, елементоорганічної та супрамолекулярної хімії (наявність наукових шкіл і фахівців високого рівня, що забезпечують наукові результати світового масштабу, науково-педагогічної бази для підготовки висококваліфікованих хіміків-органіків, значні можливості низки наукових підрозділів зі створення потенційних лікарських засобів, новітніх матеріалів, каталізаторів та комплексоутворювачів тощо), наявна низка як об'єктивних, так і суб'єктивних позицій (застаріла матеріальна база, відсутність можливості забезпечення сучасним науковим обладнанням, недостатнє фінансування, старіння наукових кадрів, незадовільне поповнення молодими фахівцями), вирішення яких видається ключовим для стабільного та успішного функціонування Інституту. Саме тому першочерговими завданнями в діяльності директора в наступний 5-ти річний термін будуть:

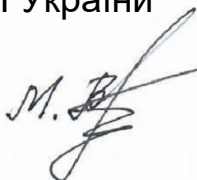
- Забезпечення належного рівня проведення фундаментальних наукових досліджень із найбільш актуальних проблем органічної, елементоорганічної, біоорганічної та супрамолекулярної хімії.
- Збереження та розвиток провідних наукових шкіл Інституту; сприяння розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень в Інституті.
- Зміцнення зв'язків науки та вищої школи, встановлення більш ефективної взаємодії з вищими навчальними закладами: КНУ ім.Тараса Шевченка, КПІ ім. Ігоря Сікорського, НаУКМА, НФУ України та іншими. Спільна підготовка і видання підручників, навчальних посібників, навчальних програм з органічної хімії та суміжних дисциплін. Створення разом з провідними навчальними закладами спільних наукових підрозділів та забезпечення їх діяльності. Спільне проведення з провідними університетами наукових заходів, зокрема конференцій, семінарів тощо.
- Поглиблення співпраці із наукоємним сектором економіки України (хімічним, фармацевтичним, аграрним), зокрема, компаніями «Укроргсинтез», «IF Lab», «Фармак» тощо для максимального впровадження наукових розробок; активізація досліджень і розробок, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності вітчизняної хімічної науки; розроблення найбільш перспективних тем наукових досліджень; розвиток системи комерціалізації результатів наукової та науково-дослідницької діяльності, збільшення частки надходжень до спеціального фонду бюджету Інституту.
- Системна робота із забезпечення інтеграції досліджень і розробок у світовий науковий простір та Європейський дослідницький простір шляхом публікації результатів наукових досліджень у високореєтингових міжнародних виданнях, організації та проведення міжнародних наукових заходів, а також участі співробітників Інституту у наукових заходах, які організуються та проводяться у зарубіжних країнах;
- Встановлення партнерських відносин з науково-дослідницькими центрами зарубіжних держав, реалізація спільних проєктів та досліджень із зарубіжними партнерами, сприяння стажуванню співробітників Інституту за міжнародними проєктами та програмами. Використання зв'язків з провідними європейськими науковими інститутами для забезпечення залучення Інституту як партнера для участі в грантових програмах, спрямованих на закріплення партнерства Україна – ЄС .

- Подальший розвиток просвітницької та видавничої діяльності. Залучення провідних вітчизняних та зарубіжних учених, фахівців у галузі органічної, біоорганічної та фармацевтичної хімії до роботи у науковій раді та редакційній колегії наукового видання “Журнал органічної та фармацевтичної хімії”. Проведення системної роботи по включенню журналу до наукометричної бази Scopus.
- Виважена і зрозуміла кадрова політика: збереження кадрового потенціалу інституту; проведення прозорої атестаційної роботи серед наукових працівників; розробка заходів заохочення; підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі та докторантурі; підвищення кваліфікації наукової молоді Інституту за програмою Академічної мобільності; створення умов для кар’єрного росту співробітників.
- Підвищення престижу наукової праці в суспільстві. Оприлюднення та реклама результатів фундаментальних наукових досліджень, їх доведення до зацікавлених суб’єктів та громадськості. Активна участь у проведенні виставок, ознайомленні широкої громадськості з результатами наукової діяльності інституту.
- Посилення уваги щодо вирішення нагальних соціально-побутових проблем кадрових та молодих співробітників.

Значну увагу планую приділити пошуку можливостей оновлення матеріально-технічної і наукової бази Інституту для проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, в першу чергу за рахунок надходжень від виконання науково-дослідницьких угод із вітчизняними та зарубіжними компаніями, а також за рахунок залучення інноваційних можливостей, коштів міжнародних організацій і фондів. Особливі зусилля будуть прикладені для вирішення таких важливих для ефективного функціонування Інституту інфраструктурних задач :

- Переобладнання комп’ютерної мережі Інституту оптоелектронною системою зв’язку.
- Максимальне оновлення впродовж наступних 5-ти років вентиляційної, водогінної, каналізаційної систем Інституту.
- Участь у програмах енергозбереження та проведення робіт по утепленню лабораторно-адміністративного корпусу Інституту.

Кандидат на посаду директора
ІОХ НАН України

 М.В.Вовк